

मिति: २०७८/०३/०३ गते

साइबर सुरक्षाका लागि जनहितमा जारी सन्देश

Licensed/Open Source Software को प्रयोगसंग सम्बन्धित:

(१) Genuine/Licensed/Open Source Software को प्रयोग नगरी Cracked/Pirated Software प्रयोग गर्दा के के जोखिम हुन सक्छ?

- क. Genuine/Licensed/Open Source Operating System वा Application Software को प्रयोग नगर्दा कानून अनुसार हदै सम्म कारवाही हुन सक्ने सम्भावना रहन्छ ।
- ख. अवैध रूपमा प्राप्त हुने सफ्टवेयर (Cracked/Pirated)को प्रयोग गर्दा अद्यावधिक (Patch Update) नहुने भएकोले उक्त सफ्टवेयर संक्रमित हुन सक्ने हुँदा व्यापार व्यवसायमा असर पर्ने र Vulnerabilities को कारणले व्यवसायिक संवेदनशील विवरणहरूमा ह्याकरको सजिलै पहुँच पुग्न सक्छ ।
- ग. Cracked /Pirated Software प्रयोगबाट पासवर्ड तथा संवेदनशील डाटा (PIN/Bank/Insurance) चोरी हुन सक्छ ।
- घ. Cracked /Pirated Software download गरी प्रयोग गर्दा तथा अरुलाई share गर्दा खतरनाक (Dangerous) किसिमको संक्रमणहरू (Virus/Trojan/Malware/Rootkit etc.) सर्न सक्छ ।
- ङ. Cracked /Pirated Software प्रयोग भएको उपकरणबाट गृह नेटवर्क (Home Network) मा आवद्ध रहेका फोन, ट्याब्लेट, र अन्य कम्प्युटरहरू जस्ता अन्य उपकरणहरूमा समेत मालवेयर सर्ने र नेटवर्कमा आवद्ध रहेका उपकरणहरूमा ह्याकरको पहुँचमा सजिलै पुग्न गई प्रयोगकर्तालाई थाहै नदिई कम्प्युटर/उपकरण प्रयोगकर्ताको दैनिक क्रियाकलापलाई ह्याकरले अवलोकन गर्ने देखि सम्पूर्ण महत्वपूर्ण डेटालाई प्रयोग गर्न नसक्ने बनाई दिन सक्छ र कम्प्युटर प्रणालीलाई समेत नचल्ने गराउन सक्छ ।

(२) Cracked/Pirated Software वाट हुन सक्ने सम्भावित जोखिमबाट बच्ने उपायहरू :

१. Licensed वा Open Source Software को प्रयोग गरौं ।
२. Cracked/Pirated Software को सट्टामा Licensed/Free trial/Free version को प्रयोग गरौं ।
३. शिक्षण सिकाई तथा व्यवसायिक प्रयोजन लगायतको कार्यहरूमा Licensed/Open source Operating System तथा Application Software को प्रयोग गरौं ।
४. Licensed/Open Source Software हरू उक्त सफ्टवेयर निर्माता कम्पनिको आधिकारिक वेबसाइटबाट मात्र डाउनलोड गरौं ।
५. Cracked/Pirated Software को प्रयोगलाई निरुत्साहन गरौं ।

Nepal Telecommunications Authority (NTA)

Cyber Security Task Force (NTACERT)

National Theatre Building, Jamal

Kathmandu, Nepal

Email: cert@nta.gov.np, URL: www.nta.gov.np